

MAI VILÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Str. Bob (volt Kismester u.)
Nr. 2. Szerkesztőség délelőtt
12 óráig Strada Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc u.) No. 38
szám. Telefon: Nappal 603,
és 194. — Előfizetési ár:
egész évre 750 lei, félévre 380
lei, negyedévre 200 lei és egy
hónapra 70 lei. Kalföldre
szeknek az áraknak kétszerese
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy szó 2 lei

Cluj—Kolozsvár 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Csütörtök, október 11

Megegyezés?

Bukarestből érkező hírek egészen bizonytalan belpolitikai helyzetre utalnak, amely telve van fantasztikus, más országokban egészen szokatlan belső ellentmondásokkal. A hírek azt mondják, hogy a kormány, amely vég-
ra, a jelek szerint meg tudta szerezni a rég óta esedékes külföldi kölcsönt, elhatározta magát a hatalom átadására. Ennek az elhatározásnak az volna a motívuma, hogy a kormányzati el-
vek folytonosságát reméli biztosítani a kormánypárt, ha önként és garanci-
ák mellett adja át a hatalmat a nem-
zeti parasztpártnak. Más oldalról vi-
szont olyan hírek jönnek, hogy a kor-
mány komolyan foglalkozik a kisebbségi statutum megszavaztatásának ter-
vével a következő ülészakon, amely
öt nap múlva kezdetét veszi.

Szó van tehát egy állítólag rövidesen távozni készülő kormányról és szó van egy állítólag kisebbségi statutumot ké-
szítő kormányról és ez a kettő ugyan-
az volna. Ugyanakkor, amikor utódjá-
val a hagyatékátadás sima feltételei
felől folytatna békétárgyalásokat, a
kisebbségekkel arról tárgyalna, hogy
miként rendeztesse a legközelebbi
jövőben közmegegyezésre az ország
nem román népeinek legfontosabb
problémái. Vegyük mindehhez azt,
hogy az Averscu-párt oldalán fölény-
mosollyal beszélnek bizonyos fixter-
minusról, amelyen a néppárt közkezen
forgó kormánylistáin szereplő nevek
boldogan gratulálnának egymásnak és
vegyük hozzá azokat a fantasztikus
híreket, amelyeket energikusan cáfol-
nak a külföldi román követségek és
akkor teljessé válik annak a belpoliti-
kai helyzetnek a képe, amelyet enyhe
szóval kaotikusnak kell jellemeznünk.

Állapítsuk meg, hogy a román pár-
tok egymáshoz való viszonya sürgős
rendezésre szorul és ez a rendezés
számunkra, kisebbségi nemzetek szá-
mára is, előfeltétele a mi problémá-
ink megnyugtató rendezésének. Áll az
egyik oldalon a liberális párt, amely
a korona bizalmát bírja, amely az or-
szág politikai és gazdasági erőinek
tulnyomó részét sajátjának mondhatja
és olyan tradíciókba fogódzkodik gyö-
kereivel, amelyek képesek őt a legsu-
lyosabb válságokon is átsegíteni, amint
azt a legutóbbi évek mutatják. Más
párt hogyan bírta volna el az olyan
sorozatos csapásokat, amelyeket Fer-
dinand király elvesztése, Bratianu Io-
nel halála, a Carol-probléma, azután
pedig a nemzeti parasztpárt kétségte-
lenül hatalmas előretörése jelentettek.
És áll e párttal szemben a nemzeti
parasztpárt, amely a tömeges jussán
állandó igénylője a hatalomnak és azt
hirdeti, hogy azt erőszakkal tartják tá-
vol tőle. Nem lehet csodálkozni rajta,
hogy amíg e két párt oly mereven
áll szemben egymással, hogy az állam-
életnek szinte minden egyes kérdésé-
ben épp ellenkező programot valla-
nak, addig nem állhat elő köztük az
az egészséges politikai erőtér, amely
a felett parlamentarizmusu országok-

bon az államélet pulzusának egészsé-
ges lüktetését táplálja.

Azok a román intellektuálisok, akik
a tárgyilagos szemlélő elfogulatlansá-
gával figyelik a politikai élet harcát,
állandóan vallják, hogy addig nem le-
het várni a politikai téren építő ki-
botakozását, amíg valami formában a
liberális párt és a nemzeti parasztpárt
meg nem egyeznek a hatalom elosztá-
sára és váltakozására, valamint a kor-
mányzat elemi kérdéseire nézve. A
nemzeti parasztpárt — mondják a ro-
mán politika beavatottjai — ahhoz
nem elég erős, hogy a liberális pártot

meg tudja buktatni, viszont elég erős
ahhoz, hogy állandóan irritálni tudja
azt és bénítsa minden kezdeményezé-
sében. Viszont, ha a nemzeti parasztpárt
hatalomra kerül, a liberálisoknak
elég erejük van hozzá, hogy gazdasági
hatalmukkal és döntő összeköttetések-
kel a nemzeti parasztpárt kormányzá-
sát tegyék meddővé úgy, ahogy a nem-
zeti parasztpárt teszi meddővé állan-
dó agitációval politikai ellenfele mun-
káját. E két malomkö között őrlődik
az ország politikai élete. Ha igazak a
Bukarestből érkező hírek, most arról
folynának a tárgyalások, hogy nagy-
han-egészen megegyezzenek ez a két
román párt a hatalom elosztására nézve.
Azok után, amiket az utolsó években

tapasztalhattunk, nincs okunk azt jó-
solni, hogy ezek a tárgyalások sima
befejezéssel fognak végződni és a po-
litikai villongások évtizede után a ter-
mékeny munka időszaka fog elkövet-
kezni. Olyan mélyreható szellemi és
erkölcsi válságon megy keresztül egész
Európa, hogy a közeli idő nem biztat
bennünket Eldoráddal. Mindenesetre
ha nem is hozna paradicsomot, de
legalább bizonyos fegyverszűnetet
hozna a belpolitikai életbe egy pártkö-
zi megegyezés, amelyet éppen azért
remélünk kevésbé, mert nagyon is jó-
zan lépés volna ebben az oly kevésbé
józan időben.

IX. Pius pápa egyesíteni akarja a római katolikus és a keleti szláv egyházakat

(Róma, okt. 10. A Mai Világ tudó-
sítójától.) A világháború befejezése
után a jezsuita rend nagyarányú ak-
ciót kezdeményezett, a cárizmus buká-
sával vezetős nélkül maradt keleti
egyház megnyerése céljából. Több je-
zsuita szerzetes nagy összegekkel
Szovjetországra utazott az éhin-
ség áldozatainak támogatására. A ke-
leti viszonyok egyik legjobb ismerője,
d'Herbigny belga jezsuita páter ismét-
elten járt Moszkvában és a pápa őt
jelölte ki

*első katolikus papként Moszkva
érsekévé in partibus infidelium.*
D'Herbigny páter kezdeményezésére
a Vatikán nagy ünnepélyre avatta a két
szláv apostolnak, Cyrillnek és Met-
hodnak centenáriumát. Végül, amikor
tavaly Belgrádban a különböző szláv
egyházak főpapjai nemzetközi byzan-
tinológiai kongresszust tartottak, ezen
megjelent a pápa képviselőtében
d'Herbigny páter, hogy
*demonstrálja Róma közeledési
szándékait a keleti egyházhoz.*

A megkezdett akció több százmillió
hívó visszahívását célozza és XI.
Pius pápa erélyesen támogatja a je-
zsuiták mozgalmát. Néhány év előtt
életbe hívta a keleti tudományok
pápai intézetét, amely nemrégiben kül-
tözött át új épületébe és amelynek ha-
talmas könyvtára rendelkezésére áll
mindenkinek, nem csupán a római egy-
ház híveinek.

XI. Pius pápa két elődjének tervét
akarja a jezsuiták segítségével meg-
valósítani. X. Gergely pápa, amikor a
római bitorosi kollégium pápává vá-
lasztotta, a szent földön időzött, mint
az egyik kereszties csapat kísérője. Mi-
dön értesült megválasztásáról, nyom-
ban Európába utazott és

*konzíliumot hívott össze a keleti
egyházal való egyesülés érdeké-
ben.*

Célját azonban a római prelátusok,
akik az ort. egyházat a keleti csá-
szárság politikai problémájának tekin-

tették, meghiúsították. Később IV.
Jenő pápa kísérelte meg a florenci
konzíliumon a két keresztény egyház
egyesítését, azonban az ő fáradozása
sem járt sikerrel, habár a keleti egy-
ház két legelőkelőbb képviselője Besz-
zarion kardinalis Nikomedienből és
Izidor kardinalis Kiewből is részt vett
a tanácskozásokon.

Persze, felette problematikus, hogy
a jelenlegi pápának sikerül-e megvaló-
sítania

*a római egyház eme leghatalma-
sab világpolitikai művét.*

Tény azonban, hogy XI. Pius pápa
minden a kalmat megragad a terv elő-
mozdítása érdekében. Így a legutóbbi
pápai enyklában megállapítja, hogy
teológiai szempontból a két testvér-
egyház közelebb áll egymáshoz, mint
például a katolicizmus a protestantiz-
mushoz. Egyházi körök szerint az
ortodox egyház híveinek körében
egyre népszerűbb lesz az egyesülés
gondolata.

Ma este Kolozsvárra érkeznek a nemzeti-parasztpárt vezérei

**Holnap délelőtt 10 órakor kezdődik meg az erdélyi megyék delegátusai-
nak kolozsvári értekezlete — Maniu Gyula, Madgearu és Popoviciu
Mihály fognak az értekezleten elnökölni**

(Cluj-Kolozsvár, október 10. A
Mai Világ tudósítójától.) A nem-
zeti-parasztpárt Kolozsvárra érte-
kezletre hívta össze az erdélyi
megyei bizottságok tagjait. Az ér-
tekezletet holnap, csütörtök dél-
előtt fogják megtartani Maniu
Gyula elnöklése alatt.

A nemzeti-parasztpárt kolozsvári
értekezlete nagyarányúnak ígérke-
zik, miután azon a párt egész ve-
zérkara részt vesz.

**Maniu Gyula, Madgearu Virgil
és Popovici Mihály ma este
érkeznek meg Kolozsvárra.**

A holnap délelőtti bizottsági ér-
tekezletet a kolozsmegyei párt-
tagozat gyűlése fogja követni, ame-
lyen Maniu Gyula pártelnök is fog
előadást tartani.

Az értekezlet erdélyi megyei
delegátusai már a mai nap folya-
mán megérkeznek megyéikből,
hogy a kora délelőtti órákban kez-
dő konferenciát le ne késsék.
Az értekezleten való részvételüket
Brassó, Fogaras, Szeben, Hunvad,
Alsó eher, Kiss- és Nagyküküllő,
Udvarhely, Háromszék, Csik, Ma-
ros, Torda, Kolozs, Szamos, Na-

szód, Szatmár és Máramaros me-
gyék pártszervezetének megyei bi-
zottságai jelentették eddig be.

Az előjelek szerint a nemzeti
parasztpárt klubhelyisége, ahol a
konferencia megtartását tervezik,
kicsinynek fog bizonyulni a vidéki
kiküldöttek számának befogadá-
sára.

A nemzeti parasztpárt kolozsvári
megyei értekezlete újabb etappeja
lesz a párt újból megindított kor-
mánybuktató akciójának.

Hirdessen a Mai Világ-ban

Venizelos meghosszabbította belgrádi tartózkodását és bolgárbarát nyilatkozatot tett

Tegnap hétórás kihallgatáson volt a szerb királynál

(Belgrád, október 10.) Venizelos görög miniszterelnök belgrádi tartózkodását váratlanul meghosszabbította. Tegnap Sumenkovic külügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat, amelyeket ma folytatni fog. Tegnap este Sándor király Venizelost kétórás kihallgatáson fogadta, mára pedig Korosec miniszterelnökhöz hivatalos ebédre. Ma este a görög követségen fogadás lesz. Holnap pedig Venizelos Sándor királyhoz lesz ebédre hivatalos.

Venizelos a Pravdanak nyilatkozott balkáni utjáról és többek között a következőket mondotta: — Először is Bulgáriát fogjuk felhívni a balkáni lokarúhoz való csatlakozásra az egész Balkán érdekében. Bulgária eszák zásának biztosítására hajlanak vagyunk a neuilyi szerződés revíziójára is. — Bulgáriának meg kell adni minden könnyítést kiviteli kereskedelme részére.

Erdélyben terjesztett csempészeti szőnyeget foglaltak le a konstancai vámállomásonál

Hét millió lej pénzbüntetésre ítélték a szőnyeg-csempészeket

(Konstanca, október 10. A Mai Világ tudósítójától.) A konstancai vámhatóságokhoz néhány nappal ezelőtt bizalmas jellegű feljelentés érkezett, amely egy hatalmas csempésztársaság tüzelméről rántotta le a leplet. A bizalmas feljelentés elmondotta, hogy estéknél egy feketére festett halászbárka köt ki a parton. A bárkát emberek várják, akik csomagokat vesznek át, aztán szó nélkül otthagyják a bárkát és a közelben várakozó autón elhajtának.

csempésztársaságot letartóztatták. A nyomozás során kiderült, hogy a csempészek között több ismert konstancai kereskedő is volt, akik hatalmas summát kerestek azzal, hogy hónapokon keresztül millió értékű keleti szőnyegeket hoztak be vámentesen Romániába. A csempészeti szőnyeget

az egész országban terjesztették és azokból Erdélyben is sokat adtak el.

Megállapítást nyert, hogy a szőnyegeket Törökországból és Perzsiából hozták közvetítő ügynökök útján.

A vámhatóságok a vizsgálat folytatása után

a szőnyeges mpézeket hét millió lej pénzbüntetésre ítélték,

amit a konstancai kereskedők a pénzügyminisztériumhoz megfellebbeztek.

A nyomozó közegek a csempészeknél házkutatást tartottak és a szőnyegk szleteket lefoglalták. A lefoglalt áru értéke meghaladja a ketten millió lejt.

Hosszas diplomáciai levélváltás után szabadlábba helyezték a Párisban letartóztatott Király Jenőt

Az eminens diák munkatársa Hartmann professzornak, aki megoperálta néhai I. Ferdinánd királyt

(Cluj-Kolozsvár, okt. 10. A Mai Világ tudósítójától.) Több ízben beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári törvényszék rendelkezése a párisi rendőrség letartóztatja Király Jenőt, a Sorbonne eminens doktorátját és a párisi Rotschild-kórház aszisztensét.

A párisi diák Kolozsváron lakó szüleinek intervenciójára a törvényszék táviratot intézett a párisi román legációhoz, amelyben megsemmisíti a Király ellen kibocsátott kiadatási végzést. A törvényszék eljárása érthető volt, tekintve, hogy Király Jenő ellen mindössze csak könnyű testi sértés miatt van eljárás folyamatba téve, ami nem indokolja azt, hogy a fiatal embert letartóztassák, habár a perrendtartás erre bizonyos esetekben jogalapot nyújt.

Mint jelentettük, a kolozsvári törvényszék szabadláb helyezési intézkedése érthetetlen módon késztet és ennek tulajdoníthatók azok az egymás után érkezett táviratok, amelyeket Ki-

rály Jenő intézett a francia államfőházból, sürgetve szabadláb helyezését.

A szülők legnagyobb öröme tegnap levél érkezett Párisból, amelyben Király Jenő tudokra adja, hogy a rendőrségre végre szabadlábba helyezte. Levélben a kolozsvári fiú elmondja, hogy szabadláb helyezése azért késztet, mert a megváltó aktust hosszas diplomáciai kontroll előzte meg. A párisi román követség ugyancsak a kolozsvári törvényszék táviratának vétele után ugyancsak távirati uton a bukaresti igazságügyminisztériumhoz fordult pontosabb információkért. A román legáció átirata nyomán hosszas távirati levélváltás folyt le Kolozsvár, Bukarest és Páris között. Az igazságügyminisztérium ugyanis a kolozsvári törvényszéket is megkereste táviratilag, majd csak ezután intézkedett véglegesen Király Jenő szabadláb helyezése ügyében.

Király Jenő örömteli hangon meg-

írt leveléből érdekes részleteket tudunk meg arról, hogy az erdélyi fiú milyen magába ivelő karriert futott be szorgalmával és talentumával a francia fővárosban. Letartóztatása alkalmával tanárja, dr. Herz professzor, a párisi állami Rotschild-kórház vezető orvosa, aki segédtanárja dr. Hartmann professzornak, nyolcezer frank kauciót ajánlott fel tehetséges tanítványa szabadláb helyezéséért, a rendőrség azonban a kérésnek nem tehetett eleget, tekintve, hogy a kiadatási eljárás nemzetközi jogszabályai ezt nem engedik meg.

Király egyébként Herz dr. utján munkatársa lett Hartmann professzornak, kit annak idején a román kor-

mány távirati uton hívott a nagybeteg Ferdinand király betegágyához és aki sikerült operáció útján megkíményítette a nagy király szenvedéseit.

Az Erdélyből elszármazott Király káprázatos pályafutását örömmel regisztráljuk és a személye iránt megnyilvánuló szimpátia megnyilvánulása az is, hogy szabadláb helyezése után barátai fényes bankettet rendeztek tiszteletére Páris egyik legnagyobb klubjában, a francia orvosszövetség hivatalos otthonában.

A bankettel utolsó akkordjai is lezárultak Király Jenő kálváriájának, amelyet, lehet, hogy rosszindulat, de lehet, hogy csak tévedés idézett elő.

Megint tárgyalják a lejstabilizáció módozatait

(Bucuresti, okt. 10.) Burileanu, a Banca National kormányzója Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel hosszabb tárgyalásokat folytatott, amelyekben a stabilizáció beállításával szükségessé váló intézkedéseket beszélték meg.

A miniszterelnök ez alkalommal informálta a bankkormányzót a

külföldi kölcsöntárgyalások menetéről és kijelentette, hogy Constantinescu, a londoni román követség vezetője arról értesítette, hogy a kölcsöntárgyalások kedvezően haladnak előre és rövidesen sikeresen befejezik a londoni tárgyalásokat.

36-ik Rác Laci, mint detronizált uralkodó

(Berlin, okt. 10. A Mai Világ berlini tudósítójától.) A „Newyork Times” című világlap ma ideérkezett számában közli az Associated Press nevű ismert amerikai iroda következő fantasztikus budapesti jelentését:

75 000 cigány király szembefordul a magyar kormánnyal és további közbiztonsági szabadságot követel.

Budapestről jelenti az Associated Press: Racz-Laci, Magyarország cigányainak korlátlan uralkodója, egy minapi audiencián arról informálta az Associated Press tudósítóját, hogy összesen tiltakozni fog a kormánnyal szemben a szándéka ellen, amely szerint az 5 75.000 alattvalójából minden előzetes figyelmeztetés nélkül polgárokat akar csinálni.

Racz-Laci király tudósítóját Budapest melletti villájában fogadta. Az uralkodó folyékony angol nyelven tárgyalgott a neheztelését fejezte ki az új törvényen, amelynek az a célja, hogy a szabadságszerető cigányokat beol-

vasza, őt magát pedig megfoszsa trónjától.

— Én 75.000 cigánynak vagyok uralkodója, — mondotta — s alattvalóimtól azt követeltem, hogy alattvalói hűségüket, amivel nekem tartoznak, ruhazzák át a magyar államra. Még ezt sem bírtam abban az esetben, ha a törvény fajom tagjainak politikai szabadságot biztosítana.

— A baj abban rejlik, hogy beintáskat máról-holnapra rendes törvénytisztelet s állandó, új foglalkozással bíró polgárokká akarnak átforgatni. Ez pedig igen nehéz lesz, mert a cigánytemperamentumban van valami, ami lázadózik az állandó lakóhelyhez kötöttség, békés élet ellen. A mi népünk évszázadok óta szabad életet élt a nyílt ég alatt, úgy akarunk mi is élni, mint őseink ezer évvel ezelőtt.

Eddig a „Newyork Times”, illetőleg az Associated Press jelentése, 36-ik Racz Laci, a budapesti közbiztonság hegedő-királya bizonyára csodálkozom fog, ha ezt a jelentést, amely jellemző az amerikai hírszolgálatra, elolvassa.

MOZI ELŐADÁSOK A MAGYAR SZINHÁZBAN
Naponként csak 3 előadás: félhét és félhat órákor
Helyárak: páholyülés és földszint 20 lej, erkély 10 lej
Ma utoljára **TANU A NÁSZAGYBAN**
(Clara Bow)
Csütörtökön és pénteken **Fekete rózsá**. Amerikai filmek 10 felv

Keresünk a Főtérén,
vagy a Főtér közöleben kis
üzlethelyiséget azonnalra
Cím
A MAI VILÁG KIADÓHIVATALÁBAN

Lassan bontakoznak ki a prágai házösszeomlás borzalmas részletei

Az összeomlás pillanatában az épületen ötvennyolc munkás dolgozott, akik közül csak kilenc menekült meg élve

Öt véres hullát és élve eltemetett felőrült embereket húztak ki a romok alól — Alagútakat furáltak, mert felülről nem lehet átvágni az ötemeletes épület összeomlott belonszerkezetét — A cseh szenátus gyászülést tartott

(Prága, október 10. A Mai Világ tud.) Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután Csehszlovákia fővárosában. A város centrumában egy épülőfélben levő ötemeletes ház összeomlott, borzalmas pusztítást végezve a házon dolgozó építőmunkások között.

A katasztrófa mindenkit váratlanul ért. Már a fedelet szerelték, alul pedig a falakat vakolták, amikor a hatalmas épülettömb belsejében hirtelen különös zaj támadt. A házfedélzet vasra-verzei meglazultak a tokokban,

a következő pillanatban pedig az épület földrengésszerű robajjal összeomlott, maga alá temetve a munkásokat és az építkezés vezetőit.

A házösszeomlás híre futótűzként terjedt el a városban és mindenféle mély megdöbbenést keltett.

A kivonult tűzoltók, a katonaság, rendőrség, valamint a mentők nagy apparátussal nekiláttak a mentési munkálatoknak. A romok eltakarítását azonban nagy mértékben akadályozta az, hogy az épület, monstrum vasszerkezetű és a betonfalak háromméteres vastagságú rétegben összetömörülve nyolcszáz ezer kilógram súlyban, mint valami áttörhetetlen páncéllal nehezített a romok és a betemetett emberi hullák fölé.

A szerencsétlenség színhelye köré hatalmas kordont vontak, mert a katasztrófa látványa megdöbbenítő. Több méteres magasságban kettéhasadt gerendázatok ágaskodtak az ég felé, a rendházak ágaskodtak az ég felé, a munka után egyenként húzzák az alátemetett munkások vérbenázott holttesteit. A tűzoltók eddig

csakánnyok és vasfúrók segítségével öt holttestet húztak ki a romok alól a felismerhetetlenségig összeroncoltan.

ugyanakkor pedig sok hullarészre bukkantak, amelyeket a leomló vasra-verzek pozdoriájáig húztak.

Estefelé egyre nehezebbé váltak a mentési munkálatok, mert

a vesbetonfalakat a modernebb szerszámokkal sem lehetett áttörni.

Ezért mérnöki felügyelet mellett a szomszédon ház pincéjéből alagútakat furáltak az összeomlott ház pincéjébe, amelyet azonban a beomló falak a megközelíthetlenségig betemettek.

Az alagút furása közben megdöbbenő jelenet játszódott le. A tűzoltók ugyanis két vasgerenda közé szorultva egy munkásra akadtak, akinek első szava az volt, hogy mentsek meg társát, aki mellette dolgozott, de egy gerenda magával ragadta. A zárt üregben kutatni kezdtek a másik munkás után, akire nemsokára ráakadtak, de már nem élt, hanem

kettétört koponyával egy faszilánkon csüngött, amely átszurta a testét.

A mentési munkálatokat az éjszaka folyamán fátylakkal folytatták. Még két munkást könnyebb sebesülésekkel kihúztak a romok közül, azonban mindenike ideggörcsös rohamokat kapott, mert három órán keresztül voltak a föld alatt gerendák és malter közt élve.

eltemetve. Az egyik munkás a kiállott izgalmak folytán megőrült.

A vizsgálat

A borzalmas házösszeomlás után egy felőrával megjelent a helyszínén Svehla miniszterelnök, a belügyminiszter és a hadügyminiszter, akik személyesen vezették a mentési munkálatokat.

A kormány tagjai még az esti órákban megbeszélésre ültek össze, amelyen informáltatták magukat a vizsgálat lefolytatásáról és intézkedtek a katasztrófában elpusztult munkások hozzátartozóinak anyagi segítséggel való ellátásáról.

Tegnap este a szenátus is ülést tartott, amelyen az elnök részletes jelentést tett a katasztrófáról.

A szenátus tagjai a gyász jeléül

Vicol védő arra kéri a hadbírótságot, hogy ne büntessen, hanem ítélkezzen

A védelem szigorúan jogi szempontok szerinti ítéletet kér „Az ügyésznek nemcsak vádolni, de bizonyítani is kell“

(Cluj-Kolozsvár, október 10. A Mai Világ tudósítójától.) A hetek óta huzódó kommunista-perben megvolt a vádbeszéd. Negulescu kapitány hadbíróügyész a nagyváradi vádlottak bűnösségének ismertetése után kommunista agitációnak minősítette Aradi Viktor ténykedését, majd beigazoltnak nyilvánítva a vádirat összes pontjait, kérte a hadbírótságot, hogy öttől tíz évig terjedő fogság és fegyházbüntetésekkel sújtsa a vádlottakat.

A védők közül elsőnek dr. Vicol ügyvéd beszélt, aki rámutatott arra, hogy nem a vádlottak írói, hanem az Egységes Szakszervezetek fölött ítélkezik a hadbírótság és ezért nagyon meg kell fontolni azt, hogy a munkásszervezet ténykedését hogyan minősíti a hadbírótság. Beszéde kapcsán ismerteti a Marxizmus elveit és azt az örök harcot, amely a munka és tőke között folyik.

Vicol dr. védőbeszédét ma délelőtt folytatta.

A történelemből és a szociológia tanáiból vett idézetekkel válaszolja a társadalmi küzdelem harcát a szabadság-

ért és a jogegyenlőségért. A francia forradalmat állítja példaként, amely, véleménye szerint, nem volt politikai, jellegű, hanem annak mozgató ereje társadalmi felszabadulás és élniakarás intencióiban gyökeredezett. A francia forradalom akkor ért véget, amikor a munkásság felszabadult és kikiáltották a jogegyenlőséget.

Ezután válaszolja azokat a gazdasági törekvéseket és reformáló tendenciákat, amelyek a munkásság léteérével szoros összefüggésben állnak. A felszabaduló törekvés megmaradt és azért van szükség a munkásság gazdasági alapokon való megszervezésére, hogy radikális társadalmi változások esetén a munkásságot ne érjék váratlanul az események. A munkásság megszervezése nemzeti szempontból is minden államnak legeminensebb érdeke.

— Benne élünk a társadalmi evolúciók folyamatába, amely alól senkinek sem vonhatja ki magát. Ezek a vádlottak, akik az evolúciós törvények keretein belül gazdaságilag szervezkedtek, sohasem csinálhatnak politikai forradalmat, hanem csak társadalmi forradalmat, amely az evolúciós törvények kvintesszenciáját képezik. Akkor, amikor gyerekeket speciális módszerekkel keresztelték, forradalmi újítást hoztak be a társadalmi konvenciókba. Ez még nem bűncselekmény.

Miután ismerteti a gondolat szabadság elveit, rátér a monstrepör jogi ré-

álva hallgatták végig az elnök bejelentését.

A kérdés szerepelni fog a napirenden.

Nyilatkozik az építőbizottság elnöke

Az állami városrendező bizottság elnöke Molzer minisztertanácsos a szerencsétlenség után nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy a hivatalos közegeket a szerencsétlenségért nem terheli felelősség, hanem minden ódium az építető cégre hárul, amely

a városi mérnöki hivataltól öt földfeletti és egy földalatti traktus építésére kért engedélyt, ehelyett azonban két földfeletti és két földalatti traktust épített,

ami megingatta a legerősebb vas-traverz szerkezetet is. Ez okozta a háztömb összeomlását.

A késő esti órákban a rendőrség hivatalos kommunikét adott ki a katasztrófáról, amely szerint

az összeomlás pillanatában az ötemeletes házon ötvenhat munkás dolgozott,

akik közül mintegy nyolcan menekültek csak meg. A halottak számát még mindig nem sikerült megállapítani, mert a mentési munkálatok lassan haladnak előre.

szének és a meghozandó ítélet doktrinális rétegének ismertetésére. Kijelenti, hogy a hadbírótság alapjában véve olyan, mint egy zsűri: csak annak az alapján ítélkezhet, amit a vádirat tartalmaz és a paragrafusok közül is csak a vádiratban feltüntetettakat alkalmazhatja. A hadbírótság nem azért van, hogy büntessen, hanem azért, hogy ítélkezzen minden szempontból a legalaposabban beigazolt bűncselekmények fölött. Ennek a monstrepörnek az alapja, a vád három tényen alapul: a corpus delictik, a tanúk szóbeli vallomása és a vádlottak vallomása. Mindezek fölött azonban a bizonyítékok játszanak óriási szerepet. Az ügyésznek, bármilyen autoritása is legyen, nem elég, hogy vádoljon, de azt amit állít, bizonyítania is kell. A középkorban volt divatos, hogy valakit bizonyítékok nélkül elítéljenek. A törvényen kívüli véstörvényszék is így ítélkezik. Ezért tehát a törvényes alapokon álló hadbírótságnak a bizonyítékok alapján kell ítélkeznie.

— Egy bűnjel nem igazolhatja a vádlott bűnösségét, legfeljebb a bűntény és a vádlott között fennálló viszonyt tisztázhatja. Gaetan kalapácsa például nem igazolhatja egymagában bűnösségét, mert egy kalapács még nem jelent rablógyilkosságot.

Lapunk zártakor Vicol dr. védőbeszéde még tart.

URANIA-MOZGÓ
Szenzációs műsor

van Mosjoukine
és Nicolas Collin
közkedvelt művészek

REJTÉLYEK HÁZA

I. rész, izgalmas drámában.

Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor. Monopol Thaliafilm.

Ha bejön
Kolozsvárra,
ne nézzen
se jobbra
se balra,
jőjjön
egyenesen a

HELIOS

ÁRUHÁZBAN, (FŐTÉR 7. SZÁM)

ahol

kötöttárut, harisnyát, keztyűt legolcsóbban beszerezheti.

Mit jelent ez a szó: házasság

Bernard Shaw nyilatkozik

A világhírű angol író ma mindenestre a legérdekesebb és a legeredetibb egyéniségek egyike. Mindig napirrendben van. Az igaz, hogy ő maga is bőven gondoskodik arról, hogy beszéljenek róla. Bár nem szívesen fogad látogatókat és sokan panaszkodnak, hogy nehezebb hozzá bejutni, mint akár egy uralkodóhoz, ebben nem tesz kivételt az amerikaiakkal sem, akiknek programjába beletartozik Shaw meglátogatása. Ha azonban sikerül színe elé kerülni és nyilatkozik, — rendszeren olyanokat mond, ami feltűnést kelt, részint szokatlan felfogása, részint — esetleg — merészsége miatt. Shaw kiméretlenül megmondja nézeteit, nincs dolog, amelyből — ha éppen kedve tartja, — gunyt ne üzzön. Ő a mostani kor emfiant terrible-je, a rakoncátlan lángész, aki mindig kapható arra, hogy lanyar, kellemetlen igazságokat mondjon.

Egy német újságrónak, Berthold Burlin-nak, sikerült Bernard Shaw-ot otthonában felekesni. Megkérte, hogy nyilatkozzék: mi a véleménye a házasságról.

Shaw a többiek között a következőket mondotta:

— Nincs még egy dolog a világon, amelyikről annyit beszélnek, mint a házasságról. De még ha csak beszélnek és hangot adnak a rengeteg téves felfogásnak és véleménynek, amely a házasság problémája körül megszületik! De az a baj, hogy vannak, akik szinte anarchisztikus lépésre számítják el magukat csak azért, mert az angol házassági törvény rossz.

Sokat Nietzsche-t idézik, aki állítólag azt mondta volna, hogy: a bölcsész, aki megházasodik, nevetséges. Mintha bizony minden nosztálmú akaró férfi filozófus volna!

Törvények, intézmények erősebbek az egyénnél. Különösen áll ez a házassági törvényre.

Egytel tisztában kell lennünk. Amíg a szigorúan körülhatárolt családalapításnál a gyermekek és a vagyon-jogát a házasság biztosítja, addig tulajdonképpen a házasság minden normális emberre nézve szinte magától értetődik.

Most lássuk csak, mit jelent ez a szó: házasság.

Ámbar valamennyien szenvedünk a házasság miatt, mégis keveseknek jutott még eszébe, hogy elmélkedjék felette. A házasság a természet rendjének a megerősítése. A házasság szót nyakra-főre használjuk, bár nagyon sok minden dolgot értünk alatta, holt tulajdonképpen a tisztességes embernek a házasság csak egyet jelenthet, csak egy értelme lehet. A jámbor polgár, aki a szocialistákról a házassággal kapcsolatban sok minden ki sem mondható feltételhez, zavarba jöhet, ha megkérdezik tőle: tulajdonképpen miféle eltévelyedésekről beszél? Mely téveszméket kifogásol? Melyik házasságról beszél? Az angol polgári házasságról? A katolikus anyaszentegyház felbonthatatlan házasságról? Az írek házassági törvényeiről? A francia, német házasságról, vagy Dél-Dakota népeinek házasságáról? A evédekéknél — az intelligencia, a műveltség legmagasabb fokán álló népekéknél — a házasságot azonnal felbontják, mielőtt a két fél kijelenti, hogy el akar válni. A bíróság sem a jelent, sem a mulat nem kutatja. Ezt sokat — elég tévesen — majdnem egyformának tartják az u. n. szabad szerelmmel.

A brit birodalomban a házasság szó egyenlőséget, szemérmot, mértéklet-

tességet, tisztességet, erkölcsöt, keresztény erényeket, antiszociálizmust és még egy egész sereg más dolgot jelent, amelyek tulajdonképpen nem is állanak a házassággal szoros kapcsolatban. A valójában pedig a házasság azt jelenti — ezt az értelmét a leg-rikábbban halljuk — tulajdonjogot jelent. A házasság által az egyik személy teljesen a másiknak a tulajdona lesz.

A házasság intézményét nem lehet megszüntetni, legföllebb — ez azonban nagyon szükséges — egyes feltételeit, vele járó intézkedéseket kell módosítani. Még eddig nem találtam olyan embert, aki az angol házassági törvényt jónak találta volna. Csak az

Nyolc milliót sikkasztott egy biztosítási tisztviselő

Meghamisította a fizetési utalványokat, melyeket az eredetienél sokkal nagyobb összegre állított ki — Kártyán és pezsgőn usztak el a lopott milliók

(Cluj-Kolozsvár, október 10. Saj. tud.) Az Asigurarea Taraneasca biztosító intézet, amelynek Kolozsvárott is van fiókjátétele, a bukaresti rendőrprefektúrán feljelentést tett Ion Albu nevű tisztviselő ellen, aki közel nyolcmillió lej erejéig károsította meg az intézetet.

Miután az ügy még a vizsgálat kezdetén áll, nincs kizárva, hogy az ellopott milliók összege a nyolcmilliót is meg fogja haladni a vizsgálat befejeztékor.

A rejtélyes deficit

A biztosító intézet központi igazgatóságánál, hol a legnagyobb ellenőrzés mellett folyik a munka, már hosszú hónapok óta feltűnt a pénztárosnak és a pénztár ellenőrzésével megbízott igazgatónak, hogy habár a pénztári utalványok állandóan egyeznek a pénztári összeggel, a kárfizetések könyvelésénél állandóan deficitek mutatkoznak, amelyek folytonosan növekedtek és milliók összegeket értek el.

Az intézet igazgatói a legnagyobb titokban nyomozni kezdtek a rejtélyes ügyben és csakhamar megállapították, hogy a pénztáros teljesen korrekt tisztviselő, akihez még a gyánu árnyéka sem férhet. Erre más irányban kezdtek meg a nyomozást és miután az összes tisztviselőket megfigyelték, feltűnt az igazgatóságnak, hogy Ion Albu, az utalványozási osztály egyik tisztviselője fizetésével ellentétes nagystílusú életmódot folytat.

Hogyan lesznek a kis summákból nagy összegek

Az igazgatóság figyelmes vizsgálata meglepő eredményeket hozott. Megál-

aglegények és a zavartalan házasságban élők hiszik azt, hogy, ha a házasság nem boldog, akkor annak a házastársak az okai, mint ahogy a duzzadó ember is rendszeren azt hiszi, hogy aki szegény, annak ő az oka. A házasság felbontására azonban mégis csak van mód. Volt is mindig. Már VIII. Henrik is ki tudta vinni, hogy elválasszák Aragóniai Katalintól és az amerikai nők is elválnak, mert férjük állítólag elhanyagolja őket. Néha esetleg azért, mert a férjürem nem gondolja eléggé a körmeit. Dél-Karolinában a törvény kimondja, hogy a házasságokat sohasem lehet felbontani. Nem hinném, hogy ezt a törvényt sokan utánozni fogják: inkább hiszem, hogy erre a kérdésre kellene a legpontosabb választ adni: Milyen feltételek alatt lehetséges a házasságot felbontani?

lapítást nyert, hogy a kárlikvidálások utalványait, amelyek Ion Albu kezén mentek keresztül, az inkorrekt tisztviselő hosszú idő óta meghamisította.

Albu a kifizetésre kerülő utalványokat az igazgatóság kiutalása után házi-kezelésbe vette és az összegekhez egy-két nullát hozzáírt, amellyel tízezres összegeket százezres összegekké, százezres summákat pedig milliókká növelt. Az utalványokon a betűkkel kiírt összeget klórral hálványította el és átírta a kijavított számoknak megfelelően.

Az utalványmásolatok is átesetek természetesen ezen a javítási műveleten. míg az összegek kifizetését regisztráló főkönyvbe pedig az eredeti összegek kerültek elkönyvelésre. Albu a feleknek a kár tényleges összegét küldte el, míg a sokszor százszázalékos differenciát megtartotta magának.

A rejtélyes örökség

Albu néhány hónappal ezelőtt, mikor megkezdte hamisításait, szerény tisztviselőből egyszerre nagyvilági életet élő gavallér lett és hogy új életmódja gyanul ne keltsen, egy rejtélyes örökségről adott le fantasztikus meséket hivatalnoktársainak. A sikkasztó és csaló tisztviselő két autót vásárolt magának és hamarosan ismert alakja lett a bukaresti éjjeli életnek. Bejáratos volt a kártyaklubokba is, hol néha százszázalékos is elvesztett egy ültében szemrehányás nélkül. A milliókból futotta és ha a pénz fogyni kezdett, újabb utalványhamisítást követett el a legnagyobb könnyedséggel, mert tudta, hogy a jól megalapozott intézet rendkívül kényes arra, hogy a biztosított feleket

gyorsan és egy összegben kártalanítsa. Az igazgatóság feljelentésére a bukaresti rendőrhatalóságok letartóztatták a bűnös tisztviselőt, aki a rendőrségen is a fantasztikus örökségét emlegette és csak mikor a bűnösségének bizonyítékait elébe tárták, tört meg és kezdett vallani.

Kihallgatása még tart.

Fogorvosi rendelői rendezték be vándorkuruzslók a III. osztályú vasuti kocsikban

Negyven lej egy üveg folyadék, amellyel fáj alom nélkül mind a harminckét fogat kiszedheti a kuruzsló

(Cluj-Kolozsvár, okt. 10.) A CFR vonalain járó harmadosztályú vasuti kocsikban nap-nap után ügynökök jelennek meg, akik végig járják az összes fülkét és egy csodátevő folyadékot kínálnak eladásra, amely fájdalom nélkül meglazítja annyira a foghúst, hogy a fájós fog szenvedő tulajdonosa nyelvével is kimozdíthatja helyéből a lekmacacsabb fogat is.

A harmadosztályú fülkék utasai egy darabig kételkednek, de miután fájdalom nélküli ingyen foghuzást ajánlanak fel a rejtélyes folyadék ügynökei, mindig akad egy-két fájós fogu ember, aki hajlandó ingyen és fájdalom nélkül fogait kihuztatni.

Az ügynök ekkor gyanus tisztaságvattát szed elő valamelyik zsebéből, amivel beköpi a páciens foghúsát, majd piszkos ujjával belenyúl az áldozat szájába és csodálatosképpen a beteg fog kijön.

Az ügynök a sikerült műtét után körülhordja a véres kirántott fogat a fülkében és magával cipeli a műtétet szenvedett páciens annak bizonyítására, hogy a foghuzás nem fáj. A foghijjas ember természetesen teli köpködi vérről az egész fülkét, miközben az ügynök demonstrálja a foghuzást és piszkos ujjával állandóan a páciens vérző foghúsával babrál.

A csodálkozó utasok természetesen siemenk vásárolni a negyvenlejes csodaszert és rögtön megintulnak a foghuzások és rövidesen véres köpetek piszkítják be a kocsis padlózatát. És ezek a botrányos jelenetek minden fülkében megisméliködnék.

A CFR-nek az egészségügyi hatóságokkal közösen kellene eljárnia az irányban, hogy véget vessenek ezeknek az undorító jeleneteknek a vonaton, amelyek eltekintve az izléstelen-ségtől, az utasok egészségét komolyan veszélyeztetik is.

A foghuzó csodaszert 1921-ben kezdtek árusítani, de akkor rövid üzleti siker után a hatóságok betiltották az árusítást, mert kiderült, hogy a csodaszert teljesen tunkreteszi a foghúst. Azóta ugylátszik, hogy a csodaszert gyártói ugy gondolták, hogy elévült az árusítást betiltó rendelet, mert megint forgalomba hozzák a kuruzsló szert.

CSAK 10 NAPIG!

CSAK 10 NAPIG!

Szenzációs
Üléső
Jó
Cipők
árúsítása a

Friedmann-cipőüzlet-
ben, Főter 9. szám. (von Bata)

Ne mulassza el
ezen kedvező alkalmat. Csak 10 napig

MÉRŐSZALAG

logaríté,
köbözlogaríté,
jelszokulapács, min-
denneműi erdész, mérnöki
és fatermelésnél hasz-
nálatos műszer és
szegédeszköz

LEPAGE-NÁL CLUJ

Kérjen ár egyeztet! Irjon még ma!

H I R E K

Világbékenap

Két ur a kávéházban

A bukaresti magyar követ kintetése. Tegnap este a külügyminisztériumban barkett volt a Párisba távozó báró Villáni magyar követ tiszteletére. A banketten résztvettek Argetoianu, Duca, Lupu és Hiotu miniszterek, a diplomáciai testület és a külügyminisztérium főbb tisztviselői. A regenstanács Villánit a Román Koronarend nagykeresztjével tüntette ki.

Megállapították a Rapid vonat menetrendjét. A Bukarest—Szatmár Rapid-express menetrendjét végleg megállapították. A villamvonat október 20-án lép forgalomba a 79 kilométeres távolságot 15 óra 40 p. alatt fogja megtenni. A vonat reggel 6 órakor indul majd Bukarestből, délután 15 óra 38-kor érkezik Kolozsvárra, 18 óra 52-kor Nagyváradra és 21 óra 49-kor Szatmárra. Az ellenvonat szintén 6 órakor indul Szatmárról, 8 óra 4-kor érkezik Nagyváradra, 12 óra 3 perckor Kolozsvárra, 18 óra 31-kor Bassóba és 21 óra 7 perckor Bukarestbe.

Katasztrófális eredménye volt Kolozsvárt az állami iskolák növendékei érettségi vizsgájának is. A kolozsvári Regina Maria leánygimnáziumban tartották meg Bogdan Duica egyetemi tanár elnöklése alatt a kolozsvári érettségi közzetbe tartozó állami iskolák növendékeinek érettségi vizsgáját. Az eredmény, amit most függesztettek ki, azt mutatja, hogy Anghelescu érettségi rendszere a román diákokra is éppen olyan katasztrófális hatással van, mint amely a kisebbségi diákokra volt. Ennél a bizottságnál 268 tanuló közül 89 tanulónak sikerült keresztül jutni az érettségig.

Musolini értekezletre hívta a fascista lapok szerkesztőit. Románia él jelentik: Valamennyi fascista napi szerkesztője rövidesen Rómába jön, ahol egy értekezleten fognak részt venni, amelyet Mussolini hívott meg.

Megalakult a tengerentúli magyarok világszövetsége. Budapestről jelentik: Herceg Ferenc, a magyar nemzeti liga elnöke Newyorkból táviratot kapott, amely szerint megalakult a tengerentúli magyarok világszövetsége és elsőnek Herceg Ferencet üdvözlük.

Expressz és tehervonat karambolja. Bukarestből jelentik: Konstancia közelében D. r. bantu állomáson az expresszvonat belefutott egy tehervonat utolsó három kocsijába. Az expressz mozdonya összetört. Az utasokat na y pánik fogta el, de nagyobb baj, egy ékező megsebesítésen kívül nem történt. A baleset oka egy forgalmi tisztviselőnek a mulasztása, aki annak dacára, hogy az expressz jelezte már, a szembejövő vágányon átergődté a tehervonatra. A tisztviselő eltűnt, mert attól félt, hogy az utasok me lincélik. A pályatest nagy távolságban megrongálódott.

Megérkezett Newyorkba az Albert Balin-gőz. Newyorkból jelentik: A H. a. g. H. j. óstársaság Albert Balin nevű gőzöse ma megérkezett Newyorkba. A hajó kapitánya elbeszélte, hogy a hajó utköben hatalmas viharba került, amelyben 34 utas megsebesült. A hajót erős hóviharak is érték, különösen abban az időpontban, mikor a v. szélyben levő Celaem holland tehergőzös segélyére sietett.

Az egyik (főltekin az újságjából): Ez valami Végre egy okos, emberséges ideal Olvostad?

A másik: Nem. Emberemlékezet óta nem hallottam okos és emberséges ideát.

Az egyik: Ez pedig az. Hát ide hallgass. (Olvass): „A hága i európai Unió nemzetközi tanácsa elhatározta, hogy minden évben az egész világ békenapot ünnepel. Augusztus huszonehétedikén. Azon a napon, amikor a békepaktumot aláírták. Már a jövő évben megtartják az első világbékenapot.”

A másik: Kedves egészségükkel! És milyen lesz ez a világbékenap?

Az egyik: Hát milyen legyen? Mint minden ünnep. A városokat fellebörgözzák, az üzleteket bezárják, a templomokban istentiszteleteket, a parlamentekben és törvényhatóságokon díszületeket, a színházakban, mozikházakban díszelőadásokat tartanak. Értsd meg: az egész világon egyszerre. Micsoda gyönyörűség lehet: az egész világ zászlódszben, ünneplőben, örömmámorban!

A másik: Nagyszer! De a pipőcsi ember az egész paradéból csak azt az egy sál színehagyott zászlócskát fogja látni, am a pipőcsi községében szegyenkezik. És az éhes ember koplalni fog a világbéke ragyogó ünnepén. És a koltus koldul és nem megy se a díszközgyűlésekre, se a díszelőadásokra, se a díszlakomákra. És nem öltözködik se díszmagyarba, se díszolvaszba, se dísznémetbe. Fűtyülök az egész díszkomédiára. Másképp kellene mecsmálni a világ békeünnepét.

Az egyik: Hogyan?

A másik: Mindenkinek megadni a maga igazságát! Népeknek, fajoknak és embereknek egyaránt. Munkáról és kenyérről gondoskodni és emberi jo-

Negyven választási visszaélés ügyét tárgyalja a mehedinti törvényszék. Bukarestből jelentik: A mehedinti törvényszéknél negyven esetben indítottak eljárást a választások feljelentésére, primárok, jegyzők, szolgabírák és csendőrök ellen, akiket valamennyi esetben választási visszaélésekkel vádoltak meg, amelyeket az 1927 július 7-i választásokon követtek el. A választási perek lavínája megindult Gica Jorgulescu tg.-severini csendőr őhadnagy és Constantin Borean járásörmester ügyének letergyalásával. A törvényszék hosszas tárgyalás után a csendőrtisztet egyhavi fogságra, a járásörmestert pedig egyhavi fogságra és 1000 lej pénzbüntetésre ítélte a választások alatt követett törvénsszegésért. Mindkét ítélet nagy meglepetést keltett a megye lakossága között.

Verekedéssel végződött a tót néppárt nagyszombati gyűlése. Prágából jelentik: A tót néppárt Nagyszombatan gyűlést rendezett, amelynek során Illinká magyarellenés kirohanást rendezett. A gyűlésen jelen volt kommunisták többször megzavarták a szénokot. Végül óriási verekedés támadt, melynek számos sebesültje volt. A csendőrség csak nagy erőfeszítéssel tudta a rendet helyreállítani.

Elmrad a Budapest—Berlin főiskolai verseny. A napokban lebonyolításra kerülő Budapest—Berlin főiskolai atlétikai verseny — mint most értesülünk — elmarad. A MAFC ehelyett nemzetközi verseny összehozásán fáradozik.

Valóra váltani az egykori dromot, hogy minden tüzhelyen legalább ezen az egy napon tyúk főjön a fazékban. És hogy mindenkinek legyen tüzhelye és otthona és gunyója. De ez még mind nem ünnep! Ez még mind hétköznapra is szegényes.

Az egyik: Hát mit kívánsz még? Itt a kávéházban leír szerénykedni. Itt akár a csillagokat is lekvánhatod az égről!

A másik: Itt egyelőre csak jobb kávé szeretnék kapni. A béke napját pedig egészen másképp képzelem el, mint azok, akik csinálják. A béke napján az embereknek ne legyenek gondjaik és küzdelmeik. Hát elképzelhető ez egy hónap huszonehétedikén? A hónap végén senkinek sincs egyébe, csak gondja és keserősége. Béke napja az én elgondolásom szerint csak annak van, akinek: nincs adóssága, nincs házbére, nincs adója, aki nem ismeri se a vegrehajtót, se az árverési hiénát, se a zálogház intézményét. Ha az életnek ezeket a kelevényeit ki lehetne irtani, akkor se ér egy jagarast se az egész világbékenap.

Az egyik: Mért?

A másik: Mert az egész nonsens. Már most legyen az emberségnek egy békenapja minden esztendőben. Egyetlenegy háromszázhatvanöt közül. Egy napig örüljek a világbékeknek, ami nincs és háromszázhatvanötig küzdök, viaskodjak, hadakozzam, harcoljak az élettel! Hát van ennek értelme?

Az egyik: Van. Mert most még ez az egy sincs meg!

A másik: És mindenkifőlött mit tud a hága i európai Unió nemzetközi tanácsa az én békeségem dolgában intézkedni? Hát ismeri ő az én feleségemet? ...

A töltőtoll-király jelentkezett a bécsi rendőrségen az állítólagos rax-i öngyilkosokkal. Bécsből jelentik: Az ismeretes rax-i öngyilkosságot bejelentő levél ügyében, amely az egész bécsi rendőrséget foglalkoztatta, Winkler, a bécsi töltőtoll-király jelentkezett a rendőrigazgatóságon annak a két lányának a kíséretében, akik az öngyilkosságot állítólag elkövették. Winkler, kit hőbortos ötleteiről ismernek, elmondotta, hogy mindössze egy reklámtükről volt szó. Winkler a lapoknak is nyilatkozott az ügyről és kijelentette, hogy az esetet egy szenzációs film előkészítésének tekinti.

Amerika is óriásléghajókat ten del. Párisból jelentik: A Le Temps washingtoni jelentés alapján azt a hírt közli, hogy Amerika újabb két óriás Zepelinét rendel egyként hatmillió köblábnyi gáztartalom befogadására alkalmasakat.

Hullát találtak a kolozsvári Gh. Tamas-uccában. A Gh. Tamas-uccában a járókelők egy idősebb nő hullájára találtak. Értesítették a csendőrséget, amely megállapította, hogy a hulla Maria Popovici kolozsvári lakossal azonos, akit szivszélhűdés ölt meg. Beszállították a bonctani intézetbe.

Képesítési vizsgákat tartanak a kolozsvári megyeházán. A kolozsvári megyeházán október 17-én megkezdődnek a képesítési vizsgák, melyeken a jelöltek az összes közigazgatási funkciókban való vizsgálatukat kérhetik. A vizsgára más megyebeli tisztviselők is jelentkezhetnek.

Budapest nyerte el a stockholmi svéd—magyar kiállítás első díját. Stockholmból jelentik: A svéd—magyar társaság értesítette Budapest városát, hogy a zsűri a stockholmi svéd—magyar kiállítás nagy értmé Budapest városának ítélte.

A Marosvásárhelyi Ref. Nőszövetség közgyűlése. A Marosvásárhelyi Református Nőszövetség 1928. évi október 16-án, kedden d. u. 6 órai kezdettel a Ref. Kollegium dísztermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Ének: Te benned bízunk... (Xc. Zsolt. 1. v.) 2. Ima. 3. Elnöki megnyitó. 4. Titkári jelentés. 5. Számadások. 6. Választások. 7. Indítványok. 8. Beszédet tart Vásárhelyi János püspökhelyettes. 9. Zárszó. 10. Ének: Az Ur csodásan működik... (96. ének 1—2 versszak.)

Karenin Anna a Corso-filmszínházban. Zsufoltságig megtelt nézőtér előtt mutatta be a Corso-filmszínház a Tolsztoj regénye nyomán filmre átdolgozott Karenin Anna című nagyhatású drámát. A film mindenben megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak. A közönség könnyekig meghatva távozott a bemutatóról. Ezzel a film romániai sikere biztosítva is van. A főszerepeket nem híresebb művészek alakítják, mint Greta Garbou (Karenin Anna) és Jon Gilbert (Wronsky gróf). A kiváló rendezés is nagyban hozzájárult a film sikeréhez.

Ingyenes nyelvtanfolyamok. A Magánalkalmazottak Szövetsége okt. 15-ével ingyenes román és német nyelv, valamint könyvelői tanfolyamokat nyit tagjai számára. Résztvenni szándékozók jelentkezzenek a Szövetség irodájában (Str. Coga niceanu No. 7.) bármelyik nap d. u. 4 órától este 9 óráig.

Beszüntetik Kolozsváron a személyazonossági igazolvány-könyvecskének a kiadását. A polgármesteri hivatal átiratot intézett a bejelentő hivatalhoz, amelyben egy miniszteri rendeletre való hivatkozással a személyazonossági igazolvány-könyvecskének kiadásának beszüntetését kérte. A jövőben csak a 2. számú személyazonossági modelt állíthatja ki a bejelentő hivatal és a kiállítás költségei nem haladhatják meg a 10 lejt igazolványonként.

Elhalasztották az óriás Zepelin amerikai útját. Fridrichshafenből jelentik: Az óceánról befutó kedvezőtlen jelentések következtében dr. Eckener, az óriási léghajó parancsnoka mára tervezett utazását elhalasztotta.

Baleset érte a kolozsvári Opera prima-ballerináját. Penescu-Liciu, a kolozsvári Opera prima-ballerinája az egyik próbán megcsuszott és kimarjult a lába. A művész, akit a lakásán ápolnak.

TUNGSRAM RÁDIÓCSŐ

A MAI VILÁG TÁRCÁJA

Hogyan lehet komoly munka és vagyon nélkül megélni?

Néhány eredeti foglalkozási ág?

A bűnbak

Bűnbaknak lenni általában nem kellemes, Amerikában azonban jól fizetik. Minden kereskedő például ismeri az örökké elégedetlen vevőtípust. Magyarul a szekáns-fajtákat, kik kiváltképpen a különben igen nagyra becsült hölgyközönségből szoktak buzgón kitermelődni. Nem igaz, hogy a fél boltot már kitergették öngyűsége előtt a pultra, ugyszólván semmit sem mutatnak: hallatlan kiszolgálás. Aztán nem azt a selymet küldték el, amit végre kiválasztottam, csupa konfuzió az üzlet!

Duló-fuló fél rohog be az irodába. Milliomosnó öngyűsége, csupa szégyéltől és hisztériából összerakva. Résztvevő, majd a felháborodásba átjátszó arccal hallgatja a főnök ur a sérelmeit s nyomban magához citálja a felelős szakosztályvezetőt, akit öngyűsége igaz gyönyörűségére a sárga földig leszid. Öngyűsége ezek után békülten távozik és megmarad másorra is vevőnek.

De alig telik egy pár perc s egy morogva öreg ur ront be most, nagy patáliát csapva. Miről is van szó?

— Ez nem eljárás! — kiabál. — Itt vásárolok már esztendők óta. Sok pénzt hagyok maguknál s ma bejövök és senki sem vesz észre. Semmi figyelem és figyelem! Nagy volt a torlódás?! Jól! De ha én jövök, tessék mindenkit otthagyni s engem kiszolgálni, engem: Mr. Greent, a paradicsomkirályt...

Egy perc múlva már ott van a felelős s bűnös a főnök ur szigorú színe előtt. Ugyanaz a jól fészült ur, mint az előbbi esetben. A főnök újra cifrán lefordul. De Mr. Green nincs ezzel megelégedve. Ő teljes elégtételt kíván, különben elmegy a konkurenciához.

— Igaza van, Mr.! — mondja a főnök — a cég hirneve minden és ez a maffa, gyámoltalan, aki az alkalmazottaimat nem tudja rendben tartani, a cég hirnevét teszi tönkre. Vegye tudomásul, hogy el van csapva. Ennél több elégtételt nem adhatok.

Megtörtén, szomorúan hagyja el az áruházunk elcsapott hivatalnok a főnök szobáját. Künt azonban mosolyogva gyújt rá cigarettára. Ma már harmadszor szidták le és csapták el. Mert ő a „bűnbak”. Egyenesen erre a célra szerződött. Ő akkor „dolgozik”, mikor leszidják és elcsapják. Más dolga nincs.

Az emlékeztető

Mister Doyle-ról van szó, akinek az a foglalkozása, hogy Newyork városa helyett — gondolkodik. Odaát különösen egymásra rohannak események és dolgok. Agy, idegek megterhelődnek, vannak hát sokszor ügyek, miket könnyen elfelejt az ember, vagy már csak későn jutnak az eszébe. Milyen siralom származhatik például abból, ha valaki a gazdag nagynéni nevenapjára elfelejt gratulálni?! Vagy ma van házassági évforduló s te hétköznapi módra, közönyösen sétálsz haza, se virágbokrétát, se egyéb. Sulyos mulasztás!... „Hjaj, már nem szeretsz, azelőtt én voltam minden gondod!”

Esetleg egy váltó esedékes és te erről tisztára megfeledkezel. Ami különben nem is megy olyan nehezen. Nos hát, Mr. Doyle az ilyenfajta dolgok gondját leveszi mindenki válláról, aki évente

rongyos öt dollár fejében megbizva a szükséges emlékeztetésekkel. Előfizető barátunk egy kartholok nyilvántartásba kerül, melyen minden kívánt adat pontosan fel van jegyezve és ellenőrizve.

A lejárat előtt egy nappal aztán megy a levél:

„Gondoskodjék virágcsokorról! Vagy ajándékról! Feleségének holnap születésnapja van!”

Az asszony el van ragadtatva. Ez aztán a férj! Csupa gyöngédség és figyelem. Pedig tenger dolga.

Azt mondják, hogy Mr. Doyle egész jó üzlelet csinál.

A bélyegfoltozó

Mister Sam Singer fiatal korában kicsit gyengécskén állott anyagiak dolgában. Sehogy sem tudott elhelyezkedni. Még egy utolsó kísérlettel próbálkozott. Egy nagy vállalkozó céghez kérvényt küldött be valamelyes állásért.

Épp csak annyi pénze volt, hogy bélyegvet vehetett még. Mikor a borítékra rá akarta ragasztani, a bélyeg ráragadt az ujjára és elszakadt. Balsors! De ez volt a szerencséje. Ez vitte arra a gondolatra, hogy próbálkozzék meg sértült levélbélyegek összefoltozásával és kiegyesítésével.

Ötlete bevált és nemsokára neve lett a világ filatelista köreiből. Egy pár esztendő múlva már kényeztetett Európába és örökösire a foltozott bélyegek révén két felhőkarcot hagyott.

A szerelmi levelező

Szerelem és iráskészség bizonyos körökben nem halad mindig együtt. Tény, melyből leleményes főnek tőket lehet kovácsolnia. Rómában akadt ilyen vállalkozó en gros. Szerelmi levelező céget alapított, melyben a szerkesztőségektől kiutált alanyi költségek is végre tág érvényesülést kaptak. A cég hasznos tevékenységét a bő utbaigazításokkal teleirt következő cégtábla mutatja:

„Köz- és magánlevelező. Háztartási alkalmazottak speciálistája. Szerelmi levelezésünk biztos siker. Kívánat szerint: ömlengések, elkeseredések. Szenvedélyes vagy mérsékelt levelek. Leveleink megtértenek minden csapodárt és hütlent. Garantált eredmény. Katonáknak vagy katonákhoz felelő.”

FESZÜLT FIGYELEMMEL OLVASSA EGÉSZ VILÁGON MINDENKI AZ EDGAR WALLACE

nagyszerű regényeit. Izgalmas a végsőkig, érdekfeszítő, amellyel zseniálisan ötletes és színvonalas a nagy angol írónak minden könyve, amelyeket az öt világrész minden sarkában lélekzetviszafojtva olvas sok millió ember. — Magyar nyelven

gyönyörű kiállításban
gazdagon aranyozott egésvászon

1. A Vörös Kör	Lei 160.-
2. A Polyantha titka	„ 160.-
3. A sárga kígyó	„ 160.-
4. A bandita	„ 160.-
5. A zöld ijjasz	„ 230.-

A teljes sorozat azonnal szállítható. — Egyszerre megrendelve és fizetve a sorozat ára franco portómentesen Lei 850. — Megemlítjük, hogy Edgar Wallace műveiből német nyelven cca 20 kötet jelent meg. — Egy-egy német kötet ára vászonkötésben Lei 180.—

RENDELÉSÉT AZONNAL ADJA FEL! mert a Wallace-könyvek gyorsan elfogynak.

Az alanti szelevényt tessék kitölteni, kivágni, nem kívántat törölni és levelezőlapra ragasztva vagy borítékban beküldeni!

T. Libraria LEPAGE könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár
Megrendelem a Wallace sorozat öt kötetét utánvétellel 850 lei. — Az összeget

.....-en beküldtem. Kérem utánvétellel a.....sz. köteteket, valamint Wallace ezután megjelenő köteteit is. Ingyen kérem a német sorozat jegyzékét.

Név és cím:

Rontos cím:

M V

A találó

Aki keres, talál. Így gondolkoztak a Rivierán is sokan olyanok, akiknek a gazdagságból, mulatságból és napsugárból csak a nézés jutott. Este, mikor a fürdőzők már otthagyták a strandot, jöttek mindenféle szerszámmal felgyverkezve és keresztül-kasul túrták a homokot otffejleszt, elvesztett tárgyak után. Meglepő sikerrel dolgoztak. Egy francia újság szerint egyetlen egy estén zsákmányoltak: két kalapot, harminnyolc zsebkendőt, két botot, egy kékítást, négy ezüst ceruzát, hat töltőtollat, néhány selyemharisnyát, egy gyűrűt, egy gyöngygyakékot. A francia törvények szerint, ha a talált tárgy tíz frankon aluli, nem köteles a találó visszaadni. A hecsületes találó csak a tíz frankon felüli értékeknek kezdődik, de akkor jár találó-díj.

Vannak, akik nyáron ebből éltek.

„Tegyen ugy, mint én!”

Párisban évekkal ezelőtt a napilapokban feltűnő hirdetés jelent meg. A hirdető beígérte, hogy mindenkinek, aki egy frankot beküld bélyegben, elárulja a meggazdagodás biztos módját. A csábító hirdetésnek sokan hódoltak és szorgalmasan küldték a frankokat. Egy frankot igazán megér olyan tanács, melynek révén vagyonhoz lehet jutni. Sokan voltak, akik már csak kíváncsiságból „megreszkiztek” az egy frankot.

Postafordultával aztán megjött a válasz. Nem sok, de arányban állott a hozott áldozattal. Kis nyomtatott cédulát kapott mindenki, melyen három szó állott:

— Faites comme moi! Tegyen ugy, mint én!

A közönség tréfára vette a dolgot. De akadtak, akik csalás címén jelentették a tréfás tanácsadót. Kiderült, hogy csinos kis vagyont harácsoló össze az elmés viccelő.

Ünnepi istentisztelet közben hatóságilag renoválták a bukaresti spanyol templomot

Vallási botrány a fővárosban

(Bukarest, október 10. A Mai Világ tudósítójától). Páratlanul álló botrány tartja izgalomban a főváros vallásosabb érzelmű lakosságát. A botrány középpontjában a bukaresti spanyol templom áll, amelyet ünnepi istentisztelet közben az egyházi legerélyesebb tiltakozása ellenére is „renováltak”.

A botrányos eset előzménye az, hogy a bukaresti városi tanácshoz jelentés érkezett, amelyben egyesek kérték a spanyol templomhoz szorososan hozzátartozó melléképületek lebontását. Három napig semmi intézkedés sem történt, a negyedik napon azonban megjelent a városi mérnöki hivatal két tisztviselője csákányos munkásokkal és megkezdtek a melléképületek lebontását.

Ugyanezen a napon a spanyoloknak legnagyobb vallási ünnepe volt és a templomban istentiszteletet tartottak. A hatósági közegek nem voltak tekintettel az egyházi szertartásra, hanem könyörtelenül nekifogtak az épületek lebontásához. A csákányok zaja valósággal akadályozta az istentisztelet nyugodt menetét. Az egyházi hangulat megromlása ellen, ez azonban mit sem használt, mire a hívők nagy része sietve megimádkozott és elhagyta a templomot.

SPORTVILÁG

A Kinizsi a nyílt professzionizmus bevezetését akarja megvalósítani. Már róza foglalkoznak illetékes taktoraink a professzionizmus bevezetésének gondolatával, mert rájöttek arra, hogy a mai "burkolt amatőrizmus" igen sokat árthat a román sport fejlődésének. A nyílt professzionizmus bevezetésére a Kinizsi akarja megtenni a kezdeti lépést. Mint értesültünk, a Kinizsi 500 ezer lej alap ökével "Nationale" néven akarja az első romániai profi-atát megvalósítani. Bánsági körökben igen kedvezően kommentálják a Kinizsi ezen szándékát, mert ebben a fontos lépésben látják megindulást annak a tisztvási folyamatnak, mely hivatva van a romániai sport fejlődését elősegíteni. Az új sportegylet egyelőre nem játszana bajnoki pontokért, hanem a ráts g és ö kép nemzetközi mérkőzések megrendezését tűzné ki feladatául.

Psk. Jul.—Sameria CFR 2:1 (1:0).

D-va, Jiul I. B.—Gianicsár ezred 6:3 (3:1).

A franciák is Berlint látják legalkalmasabbnak az 1936-os olimpiász megrendezésére. Az amszterdami olimpiászban vetődött fel először a kérdés, hogy hol rendezzék az 1936-os olimpiái játékokat. Az igénylők között szerepelt Németország is, amely tudvalevőleg még 1912-ben megbízást kapott az 1916-os olimpiász Berlinben való megrendezésére. A közben kitörő világháború miatt Németország ennek a megbízásnak nem tudott eleget tenni és így az 1936-os olimpiászban Németország lett legjogosabb aspiránsa. A háború utáni években azonban a nemzetek rájöttek arra, hogy az olimpiái játékok, a legjobb eszköz a nemzeti propagandára és ezért éles verseny keletkezett az olimpiász megrendezésért. A németek töltésénél maguknak vindikálják az 1936-os olimpiász megtartását és ezen követeléseiket a franciák is támogatják. Gagnet a franciák egyik legnagyobb sportsmannja most vezérlésben foglalkozik az ügyvel és Berlint látja legalkalmasabbnak az 1936-os olimpiádra. A franciák ezen állásfoglalása német sportkörökben a legjobb benyomást keltette.

A francia atlétikai szövetség nyilván megbűntette két renitens atlétát. A francia atlétikai szövetség súlyos ítéletet hozott két fejelemsértő tagja ellen. A francia-japán mérkőzésen, amelyet Japánban rendeztek meg, két atléta Ladoumégue és Scraphin, nem akartak résztvenni és nem utaztak el. A francia szövetség, hogy elrettentő példát statuáljon, mindkét atlétát egy-egy évre eltiltotta a versenyzéstől. A határozatot a román szövetség figyelmébe ajánljuk.

Jóírányított knock-outtal megölte ellenfelét. Flórencből jelentik: Flórencben tegnap boxverseny volt, amely emberhalállal végződött. Sidi boxbajnok knock-outolta Cechi bajnokot, aki elvesztette eszméletét. Az orvosok magához térítették ugyan, de elrendelték, hogy nyomban a kórházba szállítsák. Cechi a kórházba való szállítása közben meghalt.

Hirdessen a Mai Világ-ban

KÖZGAZDASÁG

Hétpecsételak alatt őrzik az új vámtarifa tervezetét

Száz példányban elkészült a vámtarifa, de még a vámbizottságnak sem mutatják meg a tervezetet — A speciális vámbizottság tagjai ismerik egyedül a vámtételek titkait

(Bucuresti, október 10. Saját tud.) Az 1927 évi Manoilescu-féle vámtarifát életbeléptetése után rögtön módosították, mert nem felelt meg sem az ipar, sem a kereskedelem, sem pedig a fogyasztók érdekeinek. Egyedül néhány belföldi iparágak kedvezett az új vámtarifa, melyet dekrétum útján léptettek életbe és 1927 áprilisa után számos ipari vállalkozás alakult, mely direkt a vámtarifa tévesen megállapított, túlzottan magas védvám tételeire alapozta létét.

Az Averescu-kormány bukása után a liberális gazdasági kormány is elhatározta a vámtarifa revízióját. A tervezett módosítások azonban nem készültek el idejében és ezért előbb márciusra, majd pedig júliusra ígérték a tarifa revíziós munkálatainak befejezését.

Ez év júliusáig a revíziós bizottság, amelyet a kormány nevezett ki az ipar és a kereskedelem képviselőinek meghallgatásával, nyilvános ülésen tárgyalta meg a revíziót, de júliusban ez a bizottság a munkálatait beszüntetni volt kénytelen, mert Tancred Constantin elnöklele alatt speciális vámbizottságot neveztek ki, amely az eddigi revíziómunkálatokat felülvizsgálta és új tételmegállapításokat eszközölt.

Ez a bizottság a legnagyobb titokban folytatta működését és munkásságának eredményéről egyetlen pozitív hír nem került napvilágra.

A beavatottak szerint az új vámtarifa elkészült és száz számozott példányt ki is nyomtak belőle. A vámtarifa nyomtatási munkálatait is a legnagyobb ellenőrzés mellett eszközölték az állami nyomdában és az ipari és gazdasági érdekeltségek fantasztikus összegeket ajánlottak a nyomdászemélyzetnek egyetlen példányért, de az óriási ellenőrzés folytán nem tudtak oly módon sem betekintést nyerni az új tarifa tételeibe.

A pénzügyminisztériumban tett kísérletek szintén csődöt mondtak, mert az elkészült vámtarifapéldányokat a legfőbb vámbizottság trezorjaiban őrzik és a tarifa tételeit egyedül Tancred Constantinescu és az elnöklele alatt álló szűkkörű speciális vámbizottság ismeri.

A kereskedelmi és iparkamarák is érdeklődtek hivatalosan az új vámtarifa tételei után, de a hivatalos kereskedelmi szervek is elutasító választ kaptak az ügyben.

Jól értesült körökben azt beszélik, hogy az új vámtarifa óriási meglepetéseket fog hozni az ország gazdasági életébe, miután számos külföldi intervenció történt a speciális vámbizottságnál. Az érdekelte ipari és kereskedelmi körök azt remélik, hogy a tarifát parlament elé terjesztik letárgyalás végett, de a jelenlegi politikai helyzet szerint erre nincs nagy remény és valószínűnek látszik hogy az új módosított tarifát is dekrétum útján léptetik életbe.

A Sfatul Negustoresc akciója a borhamisítók ellen. A bukaresti Sfatul Negustoresc tegnap foglalkozott a borhamisítás leküzdésének módjaital. A szűrt megindulásával egyes kereskedők különböző kémiai anyagokat kezdtek ajánlani és forgalomba hozni, mely

a must kiforrását megakadályozza és ezáltal az édességét megtartja. A Sfatul Negustoresc borsnagykereskedők osztálya a szezonra való tekintettel szükségesnek látta az érdekeltek figyelmét újra felhívni a borhamisításról szóló törvény intézkedéseire, mely kategórikusan megtiltja az ilyen manipulációt, bármily preparátumok felhasználásával. A borhamisítási törvény szerint büntetendő cselekményt követnek el azok is, akik kémiai anyagokat, hirdetések, brossurák, vagy körlevelek útján kísérelnek meg eladni. A Sfatul felkéri a közönséget, hogy minden ilyen esetet, amikor szőlőtermelők vagy kereskedők visszaélést követnek el, hozzon az illetékesek tudomására, hogy a visszaélés elkövetői büntetésüket elnyerhessék. A feljelentők a törvény paragrafusai szerint a kiszabott büntetéspénz 50 százalékát kapják jutalom gyanánt.

A Fonciera vette meg az Egyesült Közgazdasági Bank épülettömbjét

Négy és félmillió lejért kelték el a Rózsa-utca 1, 3, 5 és 7. számú ingatlanok

(Cluj-Kolozsvár, okt. 10. A Mai Világ tudósítójától.) Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank esdőválasztmánya tegnap este ülést tartott és a hitelezők gyűlésének felhatalmazása alapján döntött a bank kolozsvári ingatlanok szabadkőzből való eladása ügyében.

A két legnagyobb ajánlat a kolozsvári Transsylvania Bank és a Fonciera Biztosítótársaság ajánlata volt. A Transsylvania négy- és félmillió lejért ajánlott fel a Rózsa-utca 1-, 3-, 5 és 7. számú ingatlanaiért azzal a feltétellel, hogy a vételi szerződés aláírásakor négy- és félmillió lejért fizet és a hátralévő összeget pedig akkor folyósítja, mikor az ingatlanok telekkönyvi átírása megtörtént.

A Fonciera a Transsylvaniai bank ajánlatával szemben 4 millió 450 ezer lejért ajánlott készpénzben átvételkor az ingatlanokért és így a esdőválasztmány a biztosító intézet kedvező ajánlatát fogadta el. Az épülettömböt a hitelezők nevében annakidején Mikes mérnök becsülte meg és 3 millió 700 ezer lejre értékelte.

VEGYEN 1x1 RUHÁT

vagy kabátot nálunk; amilyen biztos, hogy

2x2=4

époly biztos, hogy meg lesz elégedve

NEUMANN M.

CLUJ, FŐTÉR

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

PARK-NAGYSZÁLLODA

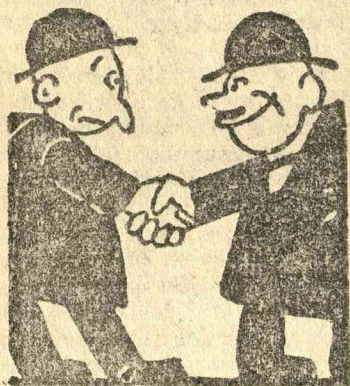
Budapest, Baross-tér 10. szám. mert 20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból, 10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kittinó házi konyha).

Öt pengőt megtakarít autótaxi költségét, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról Nálunk otthon érzi magát.

Első-öndü kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy egyetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szabamengedélés ajánlatos.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy a nemzeti parasztpárt kisenevi gyűlésén elhatározták, hogy az összes városi tanácsosok, kik a párthoz tartoznak, lemondanak tisztségeikről.

— Le is fognak mondani, ha elhatározták, — arról, hogy tisztségeikről lemondjanak.

— Homan veszi ezt olyan biztosra Pancser ur?

— Hiszen ammyszor elhatározták a kormány lemondását is és az is lemondott a lemondásról.

— Mit szól hozzá, hogy egymásra becsukják a reciprok biztosítótársaságokat?

— Az semmi, de az igazgatókat is.

— Na és mi ennek az oka Pancser ur?

— Miután végig hallgattam egy fogházi séta alatt egy beszélgetést, azt is elárulhatom magának. Az ügyességi fogház udvarán sétáltak a rabok és kető közölközött séta közben lopva diskurált.

„Mennyi?” kérde az egyik.

„Öt év.”

„Miért?”

„Kraboltam az Első Hullabiztosító és Rozománycsoló Intézetet. És maga?”

„Tíz év.”

„Miért?”

„Mert azt a biztosító intézetet én alapítottam.”

— Mit szól hozzá Pancser ur, hogy megkötötték a külföldi kölcsönt?

— Mit szóljak én, beszél a hivatalos homminiké, amely azt mondja:

„A berlini tárgyalások is befejeződtek már s csupán jelentéktelen részletkérdések megbeszélése van még hátra.”

— Hát e szerint tényleg meg van a kölcsön, csak azt szeretném még tudni, hogy mik azok a részletkérdések?

— Annyiról van mindössze szó, hogy a németek is megkötötték tekintik-e a kölcsönt.

— Hát lesz kölcsön, vagy nem.

— Ebben maradunk.

— Mit szól a Gladys-cipőkrémhez?

— Még Németország is kölcsönt akar felvenni, hogy hozzájuthasson.

A holt napi minisztertanács a stabilizációs kölcsön szerződésének megkötéséről tanácskozik

A tanácskozás eredményétől függ a parlament október 15-i megnyitása

(Bucuresti, okt. 10.) Bratianu Vintila miniszterelnök csütörtök délután minisztertanácsot hívott egybe, melyen igen fontos ügyek kerülnek megtárgyalásra.

A minisztertanács legfőbb programja a kölcsöntárgyalások menetének újból átvizsgálása a stabilizációs kölcsön szerződésének

megkötése szempontjából.

A beavatottak szerint a kölcsöntárgyalások eredményétől függ, hogy október 15-én megnyitják-e a parlamentet, mert az esetben, ha a kölcsönszerződést ez időpontig nem terjesztheti a kormány a parlament elé, az ülészak megnyitása halasztást fog szenvedni.

MOZIVILÁG

S. Eschenasy igazgató, a Select és Uránia mozgókat vezetőjének levele a Mai Világhoz

Egyik legutóbbi számunkban beszámoltunk arról, hogy a közönség szempontjából mennyire kívánatos volna a „Kean” repriméként való bemutatása. Ohajunk nem egyéni természetű volt, hanem több oldalról megnyilvánult kérésnek adtuk visszhangot. Erre a kérdésre vonatkozólag kaptuk az alábbi levelet:

Igen tisztelt Szereksztő Ur!

Olvastam Ivan Mosjoukine-ről közölt érdekes cikküket, amelyben rámutatnak arra, hogy legjobb filmjének, a „Kean” vagy „Rejtelmek háza” repriméként való bemutatása a közönség általánosan megnyilvánuló óhaja teljesítése volna. Jól tudom azt, hogy egy újság mindenkor csak olvasóinak állásponjtját fejezi ki és ezért sietve igyekezünk eleget tenni az Önök kérésének, amely egyben a közönség óhaja is és azonnal megrendeltük és műsorra tűztük a „Rejtelmek háza”-t, amelyet pénteken, f. hó 11-én már be is mutatunk az Uránia-mozgóban.

Ivan Mosjoukine művészetéről és a „Rejtelmek háza” kvalitásairól szóló megállapításai nagyon is helytállóak. Mert ez az első film, amelyben a

nagy művészt Romániában megismerhették. A film bemutatója nemcsak esemény, de valósággal élmény volt oly értelemben, hogy azóta Mosjoukine filmjei közül csak a „Strogoff Mihály”-nak volt oly nagy sikere, mint a „Rejtelmek háza” bemutatójának.

Mindkét film — amint arról Önök is értesülhettek — bekerült Franciaország archívumába, amelynek hivatása megőrizni a klasszikus értékű filmalkotásokat, mint értékes dokumentumokat a jövő generáció számára.

Végtelen örömről szolgál, hogy felszólításuknak eleget tehetünk a kívánt film bemutatásával. Ugyanakkor nekünk is elégtételül szolgál az, hogy egy klasszikus értékű film művészi értékeit eleveníthetjük föl.

Fogadja Szerkesztő Ur legmélyebb tiszteletünk kifejezését:

S. Eschenasy,

a Transilvania Film-vállalat igazgatója.

N. B. A „Kean” filmet, amelyről szerkesztő ur szintén említést tesz, már egyszer repriméként bemutattuk, így tehát kívánságuk ebből a szempontból sem maradt honorálatlanul.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresőkre részére egyszeri hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

„Ösz” jelígre 4 levele érkezett. Kiadóba vegye át.

2-3 leány, vagy fiu, lakást és teljes ellátást kaphat a Klinika közelében, kertes házban. Str. Babeş 19. (v. Trefort-u.)

Eladó dunyha és párna. Főter 6. sz. 4.

Külföldi fiu felvétetik. Cim: Hygea, Str. Chinezul 2. (Kinizsi-u.)

Egy rövid női fekete bunda olcsón eladó. Cim Str. Măloasă 4. (Kömályai-ut.)

Biztos megéllhetés! Piaci sátor áruval együtt kedvező feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban.

Keresek november 1-re 1 szoba, konyha, spájz, és előszobás lakást, a belváros közelében. Címet kérem a kiadóba leadni.

Jó kézírású fiatal nő, keres bármilyen alkalmazást „Szerény igény” jelígre a kiadóhivatalban.

Ki akar könnyű munkával jó jövedelmet biztosítani magának. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

Keresünk jó állapotban levő kézikocsit megvételre. Cim a kiadóban.

Hivatszolgá 2 év óta alkalmazva, állást változtatna. Megkeresést „állandó és megbízható” jelígre.

Egy szakképzett mozigépész állást keres. Speciálta gáz-, villany- és vízszerekezésben, valamint szinpaddiszítésben. Egy kisgéppel is rendelkezik, ki szintén mozigépész és vasesztorgályos. Azonnal állásba léphetek. Cim: „Mozigépész” jelígre a Mai Világ kiadóhivatalában.

Fehér hálószoba kéz alatt eladó. Ugyanott női télikabátok, női ruhák eladók. Szentegyház-ucca 11. I. Zongorát bérelnék.

Fajtisztá tizhónapos Dobermann himkutyá, szobatiszta eladó. Ihász Aladár Rákóczy-ut 35. szám.

Jó állapotban lévő házikocsit keresünk megvételre.

Kiadó azonnal, nagy szoba, konyha, előszobára. Donáth-ut 110 alatt.

Komoly leány elárúsonőnek, vagy pénztámoknoknak ajánlkozok. Német nyelvet írásban is bírja, románul is tud. Vidékre is elmenne. Cim a kiadóban.

Hirdessen a Mai Világban

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

HETI MŰSOR

Szerda: Fél 4-kor és fél 6-kor: Aranyfarsang. (Mozielőadás Helyárak: 20 és 10 lej.)

Szerda: Fél 9-kor: Gyurkovics-fiuk (Operett) újdonság először! Herceg Ferenc regényéből szövegét és zenéjét írta Farkas Imre, a Nótás kapitány szerzője. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Solyom Győző, Tompa Béla, Ihász Aladár főlépésével. Premier-bérlét 7. sz.)

Csütörtök: Fél 4-kor és fél 6-kor: Fekete rózsza. (Hatalmas filmek 10 felvonásban. Helyárak: 20 és 10 lej.)

A Színház fűtve van. Megnyugtatásul közli a színház igazgatósága, hogy a színházat már fűtik, nem kell tehát senkinek meghűléstől tartania.

Ma este van a Gyurkovics fiuk premierje. Nagy szenzációja lesz ma este a magyar színháznak: A leghíresebb operette-újdonságnak lesz a premierje. A Gyurkovics fiuk szövegét Herceg Ferenc használt címt regényéből írta Farkas Imre s ebben az átdolgozásban az eredeti mű vidámságának, frissességének, ötleteinek egyetlen árnyalata sem veszett el. Ugyancsak Farkas Imre, a Nótás kapitány komponistája, írta a Gyurkovics fiuk zenéjét is. A Gyurkovics fiuk igazi parádés szereposztásban fog ma este színrekerülni: Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Miklóssy Margit, Kőszegi Margit, Solyom Győző, Tompa Béla, Ihász Aladár, Selmezi Mihály fogják a vezetés szerepeket játszani. Csütörtökön este másodszor, szombaton este harmadszor, vasárnap este negyedszer adják a Gyurkovics fiuk-at.

Borka asszony és György diák, Omnia vincit amor, Kubáni kozák kórus egy estén. Emlékezetes, érdekes, mozgalmas estéje lesz pénteken a magyar színháznak. Egerszernind irodalmi este is, de azért nem kell megijedni, mert ez az irodalom mulattató, friss és kacagató. A Gyurkovics fiuk előadás sorozatát, a pénteki estére azért szakítják meg, hogy helyet adjanak ennek a nagyszerű estének. Egy XVIII. századbeli, kicsi miniorita vigjátéknak, a Borka asszony és György diákunk lesz a bemutató-előadása. Őt felvonásra szállik, de egy-egy felvonás csak néhány perccig tart. Két szereplője van Miklóssy Margit és Ihász Aladár. Hallatlanul mulatságos és kedves darab, amelyet soha még színpadon elő nem adtak. Rövid, bevezető előadást fog előtte tartani Janovics Jenő dr. Ezenkívül repriméként színrekerül az Omnia vincit amor című 3 felvonásos páros komédia, amely szintén rendkívül mulatságos. Ezt is a kolozsvári színház fedezte fel a színház számára és azóta átvette a budapesti Nemzeti Színház, amelynek egyik legkedveltebb műsordarabja lett. Még egy nagy meglepetése lesz a pénteki estének: A kubáni kozák-kórus fellépése. Amint ezek az oroszok produkálnak, az a csodával határos. Két produkciójukat fogják ezen az estén bemutatni: A Kozák-lakodalom és a Titán-Khamen ballett című színdarab jeleneteket. Mindegyik produkció egy-egy óráig tart. A pénteki előadást rendes helyárakkal, premier-bérléssel tartják meg.

Felölös szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Románia legnagyobb kottásboltja a

Hegedűs

hirlapiroda zeneműosztálya. Jegyzék ingyen. Oradea--Magyvárad.